

ખાડા ‘પુરાણ’

ટોમ્સ હોડ નામના એક અંગ્રેજ કવિની કવિતા પંક્તિ યાદ આવે છે. એ લખે છે : ‘O God, then bread should be so dear, And flesh and blood so cheap.’ આ જ સંદર્ભે આપણા અધ્યાત્મકવિ સુન્દરભી એક કવિતાની કડી છે ‘રામજી, કાં રોટલા મોંઘા, ને લોહીમાંસ આટલાં સોંધાં..

આ વાત અમને અમદાવાદના ખાડાજડિત અને ભૂવામંડિત રસ્તાના સંદર્ભે યાદ આવી ગઈ. અમે કવિ તો છીએ નહીં, છતાં કવિ ટોમ્સ હોડની ક્ષમાયાચના સાથે એટલું તો ભૂવા સંદર્ભે ચોક્કસ કહીએ કે - હે નગરસેવકજી, ખાડા ને ભૂવા કાં આટલા સોંધા, ને ફેક્કર આટલાં મોંઘાં?!

ચોમાસાની ખરી મજા વરસાદની નહીં, નાના-મોટા ખાડા અને ઊંડા-પહોણ ભૂવાની છે. ભૂવાનું સર્જન સ્વયંભૂ હોય છે. રસ્તા પર સર્જાતા ભૂવા બનતા નથી, જન્મે છે. એમનું અસ્તિત્વ કુદરતી તજ્જલ કે નદી જેવું કુદરતી છે, આ માટે જેતે શહેરની મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને જેટલાં અભિનંદન આપીએ એટલાં ઓછાં છે!

કેટલાક લોકો કોર્પોરેશનનો વાંક કાઢે છે. લોકોની આ ટેવ સારી ન કહેવાય કોર્પોરેશનના વહીવટદારો બીચારા, થાય એટલા ભૂવાનું સર્જન થવા દે છે અને જે થઈ ચૂક્યા છે એ દરેકે દરેક ભૂવાને કંકુ-ચોખાથી વધાવી લે છે. વફી, દર ચોમાસે નવા નવા અને ક્યારેક તો અવનવા ભૂવાનું સ્વયંભૂ સર્જન થાય એ માટે ‘મોન્સૂન એક્ઝાન પ્લાન’ પણ

બનાવે છે. શક્ય છે કે, કોઈક જગાએ આટલાં વર્ષોમાં એકપણ ભૂવો પડ્યો ન હોય તો એમાં કોર્પોરેશનનો વાંક કાઢવા બેસીએ એ પણ સારું નહીં. કેટલાંક કામો તો આપણાથી પણ ધ્યાન બહાર જતાં રહે છે એટલે શું આપણે આપણા ખુદના માથા પર માછલાં ધોઈએ છીએ? આપણને કશો જ હક મફતો નથી કે ભૂવાની બાબતે આપણે મ્યુનિસિપાલિટીના સક્રિય અને બેનમૂન વહીવટીતંત્ર પર માછલાં ધોઈએ.... અને એમ કરવા જતાં, માછલાં જ આપણા પર બદનક્ષીનો કેસ ઠોકી દે, તો?

વરસાદના આગમન સાથે પૂરી ધરતી ભીની ભીની થઈ જાય છે અને રસ્તા ભૂવા ભૂવા! જ્યાં જુઓ ત્યાં ભૂવા! એક કવિરાજ તો એવા કોઈ વરસાદી છંદમાં ચાલી રહ્યા’તા કે એક પગ સીધો જ ભૂવામાં..! માંડ માંડ કોઈએ એમને બહાર કાઢ્યા, સહેજ આગક ગયા ને વફી પાછા ભૂવામાં! બે-ચાર માણસોએ, એમને ખેંચીને બહાર કાઢી પૂછવા પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે ખબર પડી કે કવિરાજ તો ભૂવામાં જ રહી ગયેલા, અને એમણે પહેરેલો ઝભ્ભો જ પેલાઓના હાથમાં આવી ગયો’તો! એતો ફાયરબ્રિગેડવાફા આવ્યા અને કવિરાજને બહાર કાઢી ફરી એકવાર દ્રુતવિલંબિત છંદમાં ચાલતા કરી દીધા. કવિરાજની આ દશા જોઈને એક પ્રૌઢ દેખાતાં બહેને લાગણીથી પૂછ્યું: “કવિરાજ, સહેજ તો જોવું તું!” ત્યારે કવિરાજે ભૂવાગ્રસ્ત વેદનામિશ્રિત રાગમાં લલકાર્યું : ‘જીધર દેખતા હું ઉધર તૂ હી તૂ હૈ!”

With Best Compliment Rameshbhai R. Madhu

MEGHNA CORPORATION

12, Mazenine Floor, New Coth Market, Ahmedabad-2.
Ph. : Ph. 22165114 (M) 9328094380

શુભેચ્છક : સ્વ. ગોકળદાસ મુલચંદભાઈ ગરાછ

**દિલીપ ડાઇંગ એન્ડ
સ્ક્રીન પ્રિન્ટર્સ**

ભાદરના સામા કાંઠે,
જેતપુર-૩૬૦૩૭૦.
(ઓ.) ૦૨૮૨૩-૨૨૨૨૩૭
(ઘર) ૨૨૪૦૦૮